

memo

Aan Gemeenteraad Westervoort
C.C. College B&W
Van Natasja Zak
E-mailadres n.zak@natuurmonumenten.nl
Datum 28 oktober 2025
Onderwerp Stedenbouwkundig plan Westervoort-Noord

Geachte voorzitter, geachte raadsleden

Mijn naam is Natasja Zak en ik sta hier vanavond namens Vereniging Natuurmonumenten, met 900.000 leden de grootste natuurbeschermingsorganisatie van Nederland en o.a eigenaar/beheerder van natuurgebied de Driegaarden in Westervoort.

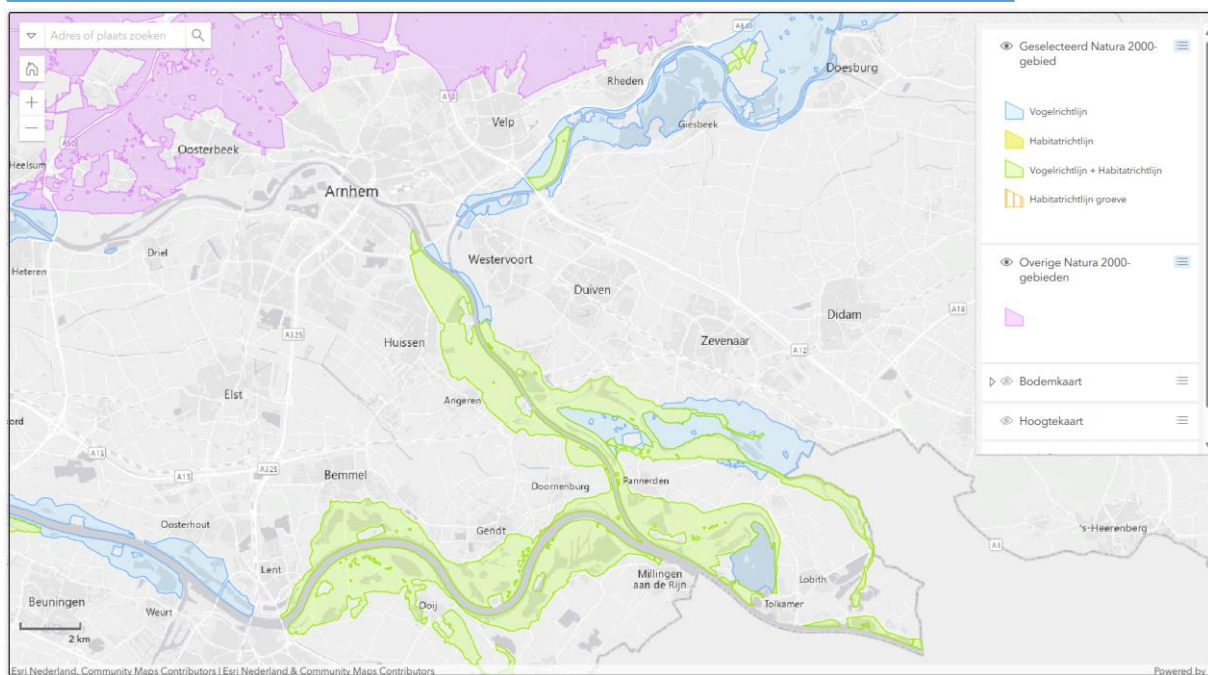
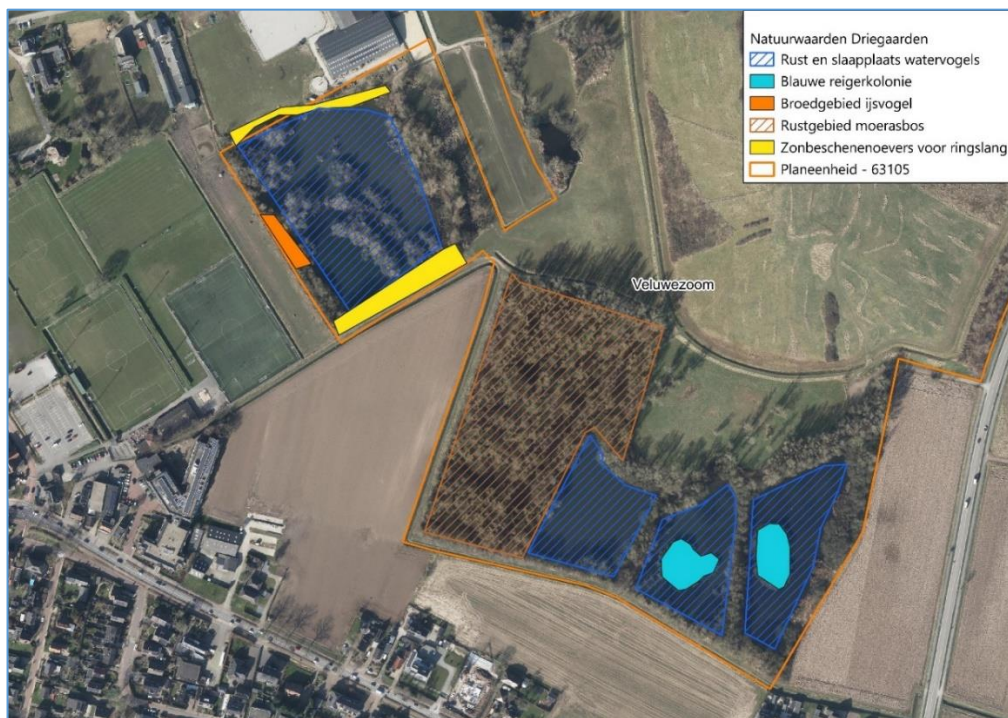
Voorzitter, zo'n anderhalf jaar geleden stond ik ook op deze plek toen uw raad sprak over de gebiedsvisie voor Westervoort Noord. Ik sprak toen mijn zorg uit over de impact van een nieuwe woonwijk voor de natuur en vanavond voel ik mij genoodzaakt dat opnieuw te doen.

De natuur in Nederland staat overal onder druk. Factoren als verzuring, verdroging, vermesting, verstedelijking en versnippering en hebben hun weerslag op de staat van onze natuur. Het PBL bracht vorige week nog een rapport naar buiten met de conclusie dat om klimaat en natuurdoelen te halen er veel meer moet gebeuren, en er minimaal 150.000ha extra natuur nodig is. En het mooie is, u kunt hier als raad vanavond de eerste stap in zetten, door op lokaal niveau te beschermen wat uniek en waardevol is. In dit geval de Driegaarden.

Ik neem u in dit betoog mee in de ecologische waarde van dit gebied, het gevolgde proces door de gemeente en de zorgen van ons als terreineigenaar.

Karakter Driegaarden

Typerend voor de Driegaarden zijn de kleiputten, en een stuk moerasbos. De kleiputten hebben door het afgeschermd karakter een belangrijke functie als rust- en broedplaats voor diverse watervogels, reptielen en vleermuizen. De vogels rusten overdag in de beschutte omgeving van de kleiputten en foerageren in de avond langs de IJssel. Ze pendelen zo heen en weer tussen de kleiputten en de uiterwaarden, die onderdeel zijn van N2000 gebied Rijntakken. Daarmee is er een directe link tussen de instandhoudingsdoelstellingen van N2000 en de kleiputten. (zie afbeeldingen).

Effecten

De bouw van een woonwijk, inclusief school, in Westervoort Noord zal leiden tot een toename aan licht en geluidsverstorend, aan recreatie, toename van verkeersuitstoot en zwerfafval in het gebied. Dit leidt onherroepelijk tot een afname van leefkwaliteit en aan leefgebied voor diverse soorten. Dieren die hier nu overdag hun rust vinden, voelen zich hier straks niet meer thuis en worden zo verjaagd uit hun natuurlijke habitat.

Uitwerking gebiedsvisie

In de vorig jaar vastgestelde gebiedsvisie, die veelzeggend de naam “Groene Lanen” heeft gekregen, was voorzien in brede en robuuste groenstroken die zouden bijdragen aan een toename in de biodiversiteit.

Tijdens de vergadering over de gebiedsvisie in mei 2024 werd een toezegging gedaan door het college dat – om de natuurwaarde te behouden - er aanzienlijke bufferzones zouden komen tussen de kleiputten en de woonwijk en dat deze buffers binnen het plangebied zouden komen.

Ook is er een amendement aangenomen door GroenLinks wat dit voornemen kracht bij zette.

Op pagina 17 van de gebiedsvisie worden het versterken van de ecologische waarde van de kleiputten en verbeteren van biodiversiteit en natuur (in plaats van kunstgrasvelden) genoemd als ruimtelijke ontwikkelkansen.

Op pagina 19 wordt verder ingegaan op de ecologische kansen. Ik citeer:

‘De grootste meerwaarde valt te behalen door groen aansluitend aan bestaande natuurwaarden te situeren en deze met elkaar te verbinden. Zo vormt de groene grens langs de rand van het plangebied een ecologische verbindingszone tussen de bestaande leefgebieden en werkt ook als buffer tussen de wijk en de kleiputten.

De realiteit, zoals nu zichtbaar in het Stedenbouwkundig plan, valt echter fors tegen:

- Bestaande sloten, wadi’s, wandel- en fietspaden worden meegeteld als “groen”, zonder dat dit extra natuurwaarde toevoegt.
- De aankoop van een agrarisch perceel aan de IJsseldijk 90 heeft geleid tot een vergroting van het plangebied, zijnde een toevoeging van een schoolgebouw en appartementen naast de kleiputten, ten koste van de groene bufferstrook.
- De overgangen van het plangebied naar omliggende natuurgebieden zijn mager en missen de robuustheid die eerder werd gesuggereerd;
- De bufferzones zoals nu zijn ingetekend zijn max 8 meter, nog maar de helft van de 15m die in de gebiedsvisie is opgenomen. Een enkele bomenrij met wandelpad, direct langs de kwetsbare kleiputten

In plaats van de beloofde versterking van de biodiversiteit en natuurkwaliteit laat de stedenbouwkundige uitwerking een toename van bebouwing en verkeer zien en juist een afname van groen. Dit leidt tot een verslechtering van de aanwezige natuurwaarden.

Ik roep u op om het stedenbouwkundig plan te herzien en u aan de groene beloftes uit de gebiedsvisie te houden. Dank u wel voor uw aandacht.

